

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Acordului privind asistența financiară rambursabilă între România și Republica Moldova, semnat la Chișinău, la 7 octombrie 2015

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În data de 9 septembrie 2015 Guvernul Republicii Moldova reprezentat de către domnul Valeriu Strelet, Prim-ministru, a transmis o scrisoare domnului Victor Ponta – Prim-ministrul României prin care s-a solicitat examinarea posibilității acordării de către România a unui împrumut Republicii Moldova pe termen de 5 ani, în valoare de 150 mil euro cu tragerea împrumutului în trei tranșe, prima în sumă de 60 mil euro în 2015, a doua în sumă de 50 mil euro în 2016 și a treia în sumă de 40 mil euro în 2017.

În scrisoare s-au prezentat motivele care stau la baza acestei solicitări și anume: sursele insuficiente pentru finanțarea deficitului bugetar estimat la 3,8% din PIB în anul 2015 urmare reducerii drastice a importurilor și a exporturilor precum și cea a remitențelor și a efectelor embargoului impus de către Federația Rusă asupra produselor moldovenești.

Situația economiei din Republica Moldova este una dificilă atât din cauza contextului geopolitic cât și a problemelor generate intern, în special în sectorul bancar. Problemele apărute în sectorul bancar – acolo unde 3 bănci se află în proces de administrare specială (fiind în pragul lichidării) iar alte trei în supraveghere specială, toate acestea deținând aprox 80% din activele sectorului bancar, sunt cele mai acute și necesită o rezolvare urgentă. De asemenea în cadrul discuțiilor purtate la Chisinau în perioada 24-27 septembrie între delegația României și reprezentanții Moldovei au fost menționate ca principale cauze ale situației actuale aspecte legate de corupție, gestionare frauduloasă, spălare de bani și guvernarea corporatistă deficitară.

Ca urmare a discuțiilor părții române cu instituțiile financiare internaționale și cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, finanțarea externă la nivel guvernamental estimate pentru perioada 2015-2017 în vederea asigurării necesităților de finanțare se prezintă astfel:

Anul 2015

Totalul finanțării externe este estimat la aproximativ 307 mil EUR din care 209 mil. EUR reprezintă împrumuturi și 98 mil. EUR granturi. Finanțarea sub forma de împrumuturi este compusă din 103 mil. EUR finanțare de proiecte de investiții (IDA, IFAD, BERD, BEI, CEB, Guvernul Japoniei și Guvernul

Poloniei) și 106 mil. EUR – finanțarea deficitului bugetar (Guvernul României – 60 mil. EUR, Banca Mondială – 20 mil. EUR și FMI – 26 mil. EUR). Este de menționat ca facilitatea de finanțare de la FMI (Extended credit facility) de 26 mil. EUR deși este prevăzută a fi trasă pentru anul 2015, ca urmare a evoluțiilor de la Chisinău, este foarte posibil să se realizeze la începutul anului 2016, ceea ce duce și la amânarea contractării sumei aferente împrumutului pentru finanțarea deficitului bugetar de la Banca Mondială (IDA) în sumă de 58 mil. EUR pentru anul 2016.

Anul 2016

Totalul finanțării externe este estimat la aproximativ 434 mil. EUR din care 325 mil. EUR reprezintă împrumuturi și 109. mil EUR granturi (din acestea aproximativ 87 mil. EUR pot fi utilizate pentru finanțarea deficitului bugetar, cea mai mare parte, aprox 30 mil. EUR fiind reprezentată de asistența macrofinanciară de la CE). Finanțarea sub formă de împrumuturi este compusă din 205 mil. EUR finanțare de proiecte de investiții (IDA, IFAD, BERD, BEI, CEB, Guvernul Japoniei și Guvernul Poloniei) și 120 mil. EUR – finanțarea deficitului bugetar (Guvernul României –50 mil. euro, Banca Mondială – 70 mil EUR, din care 58 mil. EUR aferente împrumutului de tip DPO contractat de la IDA).

Anul 2017

Totalul finanțării externe este estimat la aproximativ 424 mil. EUR din care 332 mil. EUR reprezintă împrumuturi și 92 mil. EUR granturi (din acestea aproximativ 77 mil. EUR pot fi utilizate pentru finanțarea deficitului bugetar, cea mai mare parte, aprox 30 mil. EUR fiind reprezentată de asistența macrofinanciară de la CE). Finanțarea sub forma de împrumuturi este compusă din 248 mil. EUR finanțare de proiecte de investiții (IDA, IFAD, BERD, BEI, CEB și Guvernul Poloniei) și 84 mil. EUR – finanțarea deficitului bugetar (Guvernul României –40 mil. euro, Banca Mondială – 44 mil. EUR, din care 30 mil. EUR aferente unui împrumut de tip DPO contractat de la BIRD).

2. Schimbări preconizate

În circumstanțele menționate anterior, Republica Moldova a accentuat urgența asigurării unei finanțări externe a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei de stat începând cu anul 2015, în condițiile în care, sumele care pot fi obținute prin împrumuturi interne prin emisiuni de titluri de stat sunt incerte, iar celelalte împrumuturi/granturi avute în vedere pentru finanțarea deficitului bugetar (de la FMI, Banca Mondială și CE) sunt amânate pentru anul 2016. În acest context, și la solicitarea expresă a Republicii Moldova, prima tranșă a împrumutului acordat de România se va putea elibera în baza notificării primite de la Împrumutat și agentul Împrumutatului cu privire la stadiul consultărilor sau negocierilor cu FMI asupra facilității de finanțare.

Ținând cont de un potențial calendar care ar putea fi realizat prin prisma parcurgerii etapelor necesare încheierii negocierilor cu FMI dar avându-se în vedere și perioada necesară ratificării Acordului privind asistența financiară rambursabilă, între România și Republica Moldova, în valoare de maxim 150

milioane euro atât de România cât și de Republica Moldova, s-a negociat ca data a tragerii primei tranșe de 60 milioane euro, sa fie data de 30 noiembrie 2015.

Prin urmare, Romania va sprijini Republica Moldova prin acordarea unui împrumut in suma de maximum 150 mil. euro utilizand ca sursa veniturile din privatizare disponibile in conturile Trezoreriei.

Avand in vedere ca singurele disponibilitati in valuta (euro) existente in contul trezoreriei statului roman provin din împrumuturile guvernamentale in valuta contractate pentru finantarea deficitului bugetar si refinantarea datoriei publice (acestea neputand fi utilizate pe alte destinatii) si din veniturile din privatizare, sursa de acordare pentru asistenta financiara rambursabila o reprezinta veniturile din privatizare.

In cazul in care nu exista disponibilitati din veniturile din privatizare, Ministerul Finantelor Publice va notifica Ministerul Finantelor din Republica Moldova cu cel putin 30 de zile inaintea datei stabilite pentru eliberarea unei transe asupra acestui fapt neavand nicio alta obligatie fata de Împrumutat. Din punctul de vedere al gestionarii resurselor financiare ale statului roman, asistenta financiara rambursabila care va fi acordata Republicii Moldova reprezinta un plasament financiar si va fi acordata in scopul asigurarii necesitatilor de finantare la nivel guvernamental (finantarea deficitului bugetar si refinantarea datoriei de stat) ale Republicii Moldova.

Termenii si conditiile acordarii împrumutului sunt:

- sumele se vor disponibiliza in trei transe pana la data de 31 decembrie 2017

Tranșa 1	60.000.000,00 euro	30.11.2015
Tranșa 2	50.000.000,00 euro	31.03.2016
Tranșa 3	40.000.000,00 euro	31.03.2017

- solicitarea Împrumutatului pentru eliberarea tranșelor din împrumut se va face cu 30 de zile inainte de data tragerii, cu exceptia primei transe aferente asistentei financiare rambursabile care se va face cu 10 zile inainte de data tragerii.
- Acordarea tranșelor din împrumut se va face in conditiile existentei si efectivitatii facilitatii de finantare acordate de FMI, cu exceptia primei transe, situatie in care dacă Împrumutatul nu poate să facă dovada cu privire la existența și efectivitatea facilității de finanțare acordate de Fondul Monetar Internațional (FMI) Republicii Moldova la data acordării primei tranșe din împrumut, Împrumutătorul va acorda prima tranșă, conform solicitării în baza notificării primite de la Împrumutat și agentul Împrumutatului cu privire la stadiul consultărilor sau negocierilor cu FMI asupra facilității de finanțare.
- termenii financiari se vor agreea pentru fiecare tranșa in functie de conditiile de piata la care se împrumuta statul roman la momentul respectiv si pentru maturitatea tranșei respective.
- Scadenta fiecărei transe din împrumut este de maxim 5 ani.

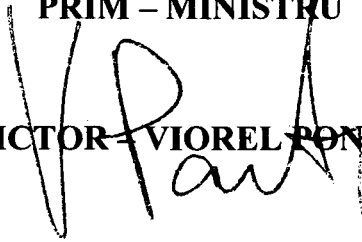
<ul style="list-style-type: none"> • Împrumutul are opțiunea de rambursare anticipată fără plata nici unui comision de rambursare anticipată. <p>In cazul apariției evenimentelor de neonorare a obligațiilor de plată aferente acordului de împrumut, Împrumutatorul poate declara, prin comunicare scrisă transmisă Împrumutatului, că suma restantă din principalul împrumutului este datorată și plătită imediat.</p> <p>Orice dispută referitoare la aplicarea sau interpretarea Acordului care nu poate fi soluționată pe cale amiabilă, în termen de 6 luni va fi supusă spre soluționare Curții Internaționale de Justiție.</p>
<p>Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ</p>
1. Impact macroeconomic
1¹. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Nu este cazul.
2. Impact asupra mediului de afaceri
3. Impact social
4. Impact asupra mediului Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)</p>
<p>Secțiunea a 5 a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor:
a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul.
b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 6 a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile

<p>neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.</p>
<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.</p>
<p>4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1076/2015.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</i></p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ. Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui Acord semnat cu Republica Moldova, actul normativ aprobând acordul, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice la secțiunea „transparență decizională” conform prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.</p> <p>2. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i></p>
<p>Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de Împrumutator.</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Ponta', is written over the printed name 'VICTOR – VIOREL PONTA'. The signature is stylized and cursive.